

BANÉR, JOHAN G. R.

Opiater och granater / af J.G.R. Banér

[Ironwood, Mich.] : [s.n.]
[1914]

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

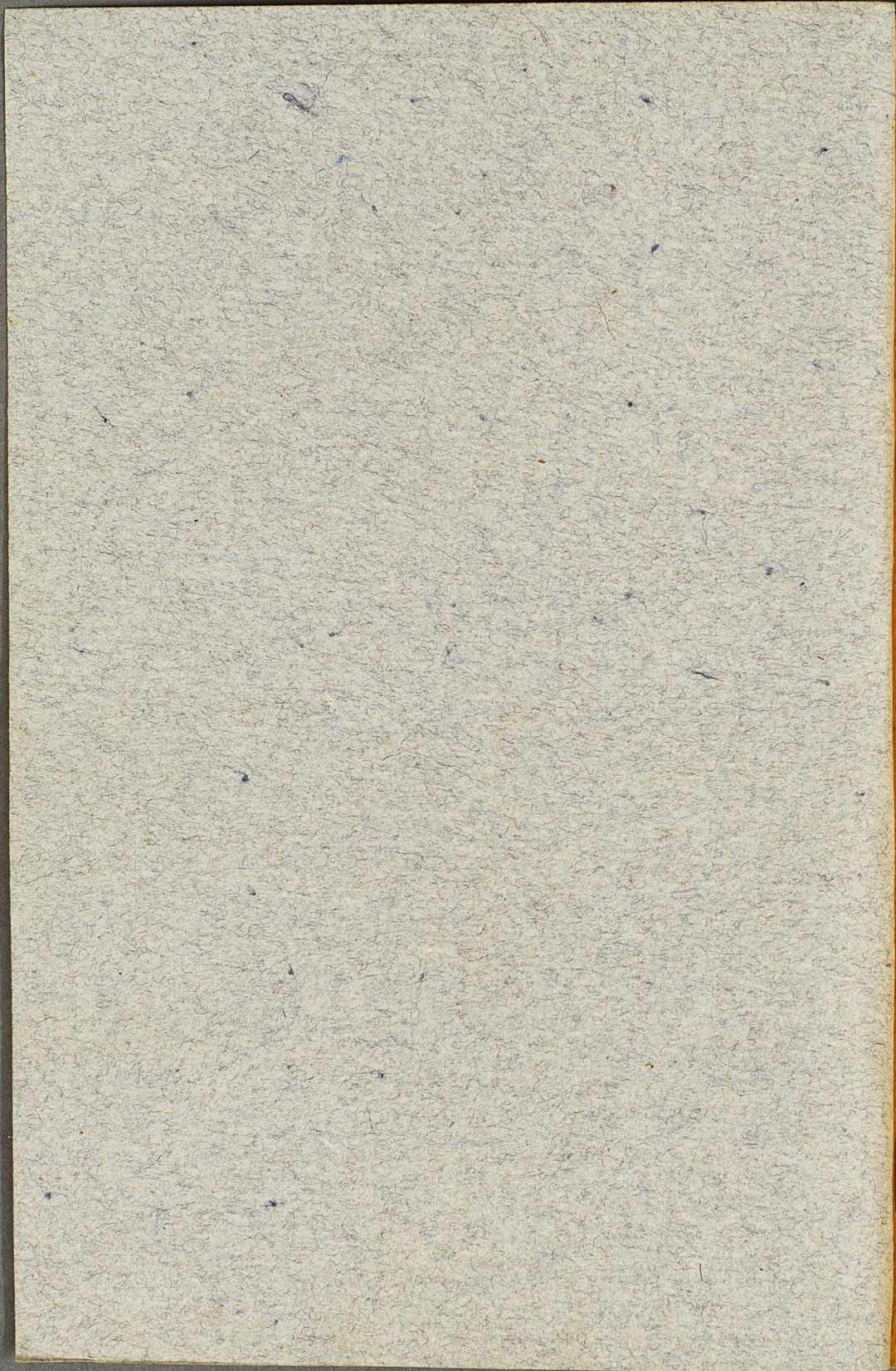
Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

BANER, J. G. R.
OPIATER OCH GRANATER

Litt
(Bv)
o

fo. 1

Vita. Sv.
(Bv)
0

OPIATER
OCH
GRANATER

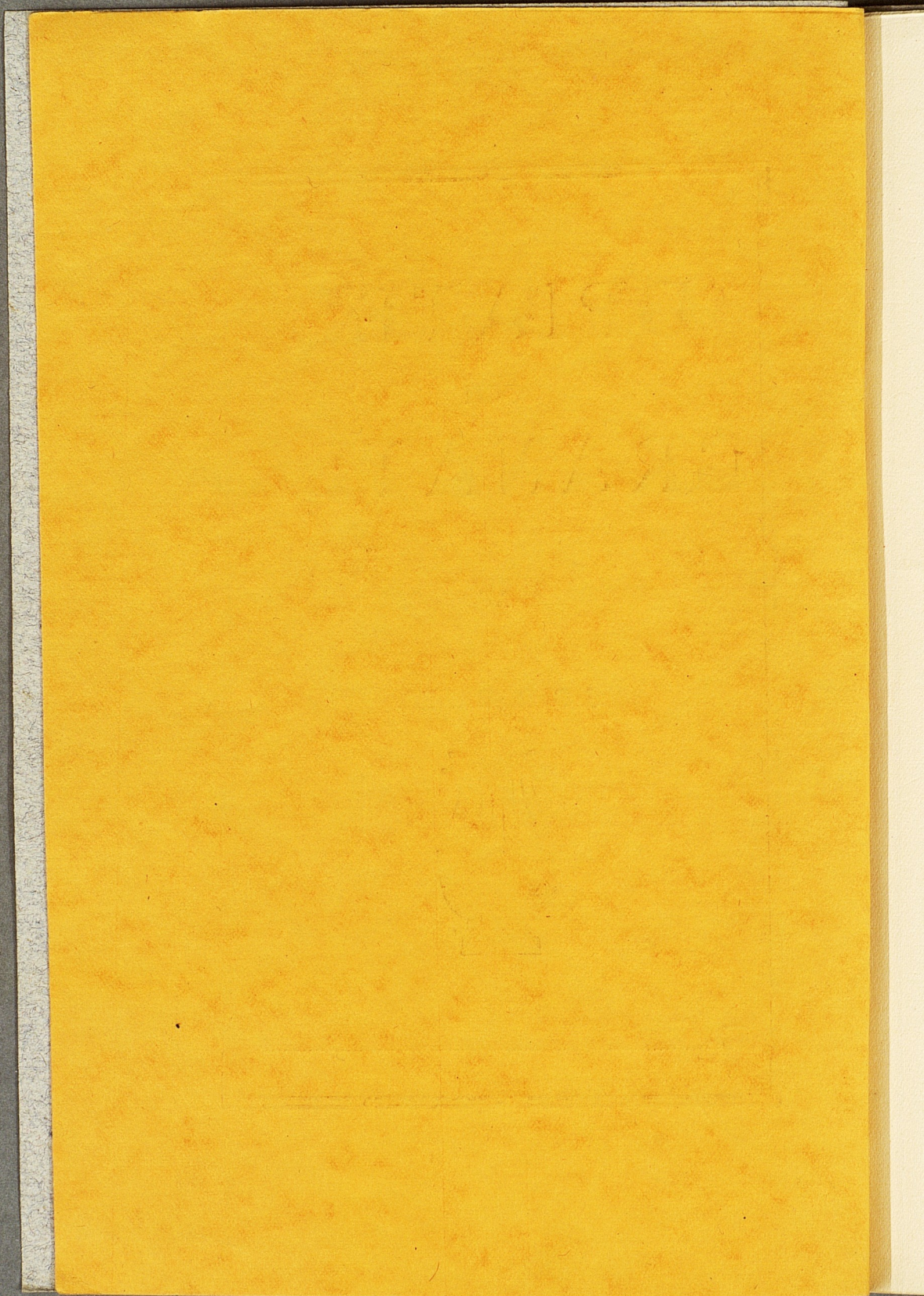
AF

J. G. R. BANER.

To.....

So. 15
93

OPIATER
OCH
GRANATER

AF

J. G. R. BANER.

"Pösmunk" är hvasst, men ypperligt; "Dödens bibliotek" dystert, men värtaligt; "Gamla hem och nya" skräckinjagande, men lockande. "Lappland" är helt än-
kelt urstyft".

EDWARD SUNDELL,

"Lyckliga Dagars" skald.

MASSINEN'S PRINT,
Ironwood, Mich.

Dödens Bibliotek.

I dödens jättestora bibliotek
Ha du och jag väl tusen gånger vandrat
Och sökt lektyr för allvar och för lek —
Berömt hans skatter ofta, stundom klandrat.
All vetenskap, som föddes under sol —
Ja, djupens sagor lästes där och högdens
Vi läst sextantspråk där och läst om pol,
Om smärtans elixirer och om fröjdens.

I granna band med gyllne textning på
Vi funno ofta endast "dajmnoveller",
När uti pappband, tummade och grå,
Vi funno hjärtedukars akvareller.
Bokmärken utaf marmor funno vi
Ej sällan stuckna in i fadda texter,
Och uti tankevärlds astronomi
Där lågo märken utaf tistelväxter.

Vi funno lagerblad i kassabok,
Bland köksvers (ingen än den gåtan lode!)
Stolt rhodedendron sina skatter vrok;
Och nässlor mellan dityramb och ode!
I madrigal, som blixtrade af vett,
Vi funno korn utaf Saharagruset;
Vi sågo vid ett hemskt schakalskelett
Ett märke, minnande om myrtensuset.

Allt var bisarrt: i lagbok — hjärteglöd,
I evangelium — röda guillotiner;
Representerad af syrén var — död.
Och fridens änglar — stundom af faskiner.
I rosig, sammetsbunden botanik
Låg, såsom märke, mejslade graniten.
Då uti mögelbunden, tung logik
Vi funno sippa, doftande och liten.

Vår undran väcktes mången, mången gång
Af detta virrvarr, denna brist på regel;
Ju prosan ståtade i plym och sång
Och afskrädshopar bonades af tegel.
Allt var en gåta. Men "oredan" såg
Helt annat ut i dödens egna tankar:
Där hade han en trogen katalog
Af "Ijusens" märken, märkens vid "dankar".

Jag sporde honom nys om ditt och datt,
Som länge jag och du ha önskat känna;
Om huru med vårt "virrvarr" det var fatt.
Han log och svarte: "Ni ju offer bränna,
I flesta fall, i runor och i gull
På ärelysten tigers altar bara;
Min katalog af **Sanningar** är full,
Och den skall din förundran bortförklara,

Se här, här läses: 'A. B., kallad kung,
I sarkofag utaf porfyren fina;
Med inskrift: **evigt kär och evigt ung,**
Din bild skall vårdas utaf folken dina.
Han var — en nolla blott, och redan glömd,
När epilogen skrefs och kransen hängdes,
Där den i spindelväfvar varit gömd,
Se'n mausoleens tunga portar stängdes."

Och här: "Omålad kista, krans af al,
Med enkelt träkors på den bruna griften:
Hon gjorde godt, och väänner utan tal
I hennes grus ha skrifvit hjärteskriften"
Och denna: "Ingen, ingen enda vän
Och ingen tår ur lifvet honom följde;
Hans många verk dock lefva länge än.
Och **dem**, ej **honom** världen lagerhöljde."

"X. Y. var en — procentare och räf,
Med mångt tusen, som hans son fick ärfva:
På märket läses: **Nu bland himmelsk säf**
Hans julle går, där död ej kan fördärfva.
I himlens farled gungar ej hans slup,
Men allt emellamåt i — heta vatten;
Hans bleka kinder få en rodnad djup,
När han betraktar grift och stod i natten.

Den här var — fader blott! Men barnen kär;
Och de för honom voro världen vida.
Ej dyrbar blomskrud tränga grafven klär,
Men — barnen bedja än invid dess sida.
Och denne var, fast skriften annat sagt,
En orm i mänskohamn; han dväljs i — skugga.
Och denne, hvilkens ben man vårdslost lagt,
Han bor i dag, där mjölk och honung dugga.

Brillor.

Bring vetandets altar på böjda knän
De lågo. som får i bås;
Mot altarets bränder de sågo hän
Och matade elden med nya trän:
Där skulle i kolen spås.

De voro ett dussin, ja, kanske två,
Och visast — var en och hvar;
När världarne kommo och när de gå,
Det hade en hvar af dem reda på;
Och hvem, som oss skapat har.

De visste precis hvarest skaparn stått,
När skapande "vardet" sagts;
De visste hvar han matrialet fått —
Ja, vetandets tinne de alla nått,
Och slutordet hade bragts.

Men underligt var det, att inga två
Så altarets skrift förstått,
Att släktande lösning de kunnat nå:
En "tolkade" så, en annan så;
Men "bäst" hade alla spått.

Ja, detta var underligt: men till sist
Jag nyckel till gåtan fann:
Ej ledo de visa på kunskap brist,
Och ärliga voro de, tror jag visst,
Och skriften var klar och sann.

Men — brillorna voro af skiljda slag:

Ett par gjorde a till ö;

Ett annat af "Natt" gjorde ljusan "Dag",

Ett annat förvandlade "Vi" till "Jag";

"Förändring" blef läst till "Dö".

Sist fick jag i brillornas bågar se —

Ej glasen, men sliparns namn;

Där brunno i lysande färger de,

Och hänfullt jag fann dem emot mig le,

Som troll uti skuggors famn.

En lins bar i gudskrift "Teologi",

En "Materialism" i bly;

I grekiska sågs där "Filosofi",

Och strålande teddes "Astronomi",

Som stjärnskrift i himlens sky,

I mossiga runor "Mytologi"

Jag såg uti linsars par;

Och ristadt med stål var "Geologi",

I vinkelskrift lästes "Geometri".

Men — icke en lins var klar!

Ej underligt då, om på hundra sätt

Där tolkades gudars bok!

Ej underligt då, att en hvar "såg rätt",

Att "öfrigas lösning var dum och lätt",

När icke — "totalt på tok."

Hösmunk.

När du sitter där vid bordet i kostym som kostar fläsk,
I porslins fordral kring nacke tjugosju,
När du sitter där vid bordet ditt och smuttar på din bäsk,
Pös då icke som en padda, snälla du.

När du yfves för att gården din är feter som en gris,
Medan grannens liknar prästlönen i Bro,
När du värmer dina skänkar vid en hundra dollars spis,
Du är ändock ej Gu' fader, må du tro.

När du vräker dig på matta, som är tjock och varm och
grann
Eller pöser uti "läder-rocker" fin,
Eller speglar dig i ädelsten i ringen på din han' —
Om du yfves då, så grinar gubben Hin.

Ty den gubben vet precis hvad du ar gjord af, kära du,
Ja, han känner dig från a b ner till ö;
Och han vet, att hvad du kallar ditt och kallar dinas nu
Nyss har vuxit på Gu's äng i form af hö.

Nog Gu's gåfvor äro bra att ha i jämmerdalen vår
Och den något annat säger, han är dum;
Men glöm bara icke bort, när du vid gull-rams-spegeln
står,
Att det lyckan är, som bonat dina rum.

Nej, förstå att Tur och Otur dras om människan helt visst,
Om än klockarfar dem kallar Slarf och Id;
Och förstå att mister Tur kan ta och svika dig tillsist,
Då måhända mot din dräng han varder blid.

Ja, kanhända lyckas trampen där bakom din slutna dörr,
Som bevakas utaf bulldogg natt och dag,
Ja, kanhända får han tag uti hvad du behärskat förr,
Medan du får ta med doggen nappatag.

Och kanhända får du spisa själf hos kattorna på bron,
Där som han får dina öfverlevfor nu;
Och kanhända får du hvila dig i båset där hos kon,
Dit han föstes utaf dig och af din fru,

Ja, se lyckans hjul de rulla liksom hjulen på din vagn,
Den där granne, som du ståtad med en tid;
Därför, äfven om ditt födsgeni, din list är dig till gagn,
Stjälper lasset, om ej lyckan är dig blid.

Men ifall du uti öfverflöd får sluta dina dar,
Så törhända sviker tur vid grafvens brädd;
Ja, hvem vet om icke trampen i Elias-vagnen far,
Medan du belöns med rikemannens bädd.

Därför, pös ej som en padda i ditt öfverflöd, din glans
Öfver hvad dig gafs af far och mor och Gud,
Utan lär dig att förstå din värld, och öppna hjärtats skans,
Det är skapelsens och skaparns främsta bud.

27—11—11.

Lappland.

Hinterguden fann en dag sin stol,
Tronen, uppe där vid isig pol,
Säger lappska sagan, kall och dyster,
Och att södern se då honom lyster.

Hingsten, Nordanstorm, han sadlar då,
Norrskens betsel bad han låna få;
Voilock blef hans egen hvita drifva,
Isens smeder skulle sporren gifva.

Svärd han bar af is, men hjälm af natt,
Och på skölden polens stjärna satt;
Rimfrost hade väft hans rika tyglar,
Polens konstsmed smidit drottens byglar.

Så mot söder ställde han sin färd,
Bort till sommardrottens varma värld;
Här han dennes förste utpost mötte
Och i kamp med honom lansen nötte.

Längre söder ut, vid Sunnansjö,
Fann han, att hans klinga blifvit slö;
Sporren smält och skölden stjärneprydda
Tycktes ej mot solens pilar skydda.

Ystre hingsten, som han litat på,
Led af svält och kunde knappast gå;
Och det föll sig svårt att fylla bristen,
Nordpolshafre fanns ej i tornisten.

Nu blef kungen, fastän djärf och seg,
Alltid vapenför och aldrig feg,
Smått förbluffad—striden var ej ärlig:
Strid, då vapenlös, är högst besvärlig!

Så han vände om emot sin pol,
Där att kämpar samla kring sin stol,
Sedan dess den rasar ständigt, fejden,
Mellan Köld och Sol i lappska nejden,

Stundom bygger Köld sin barrikad
Mellan hvarje blomma, gräs och blad,
Stundom rifvas dessa köldens skansar
Lekfullt ner af solens hvassa lansar.

Länge ha dock våra visa spått,
Att han dödligt sårats, köldens drott;
Solen skall, så spå de, annektera
Polartron, och Bore abdikera.

1889.

Gamla hem och nya.

Hal hundra gånger jag drömt mig gå
Utöfver en multnande brygga grå
Mot park uti dyster grönska.
Ej kvittrade fågel, ej gungade gren,
Ej kände jag doft ifrån ros och syrén,
Ej sol eller måna där gåfvo det sken,
Som jag var för trött att önska.

Den grusade gången låg ödsligt röd,
Som vattendränkt tegel; och slinga död
Från rostbrun veranda hängde.
I förstugan, salslik och dyster som graf,
Stod riddare, järnklädd och stödd emot glaf;
Beständigt mig spörjande blickar han gaf,
När gnisslande dörr'n jag stängde.

Förstämd — ja, betryckt! Men af bäfvan ej,
Och ej af min döfvande trötthet — nej,
Men som om jag tappat leden.
Som när jag en gång uti blixtrifven natt
Uttröttad, allen och förvillad mig satt
Att söka min eldnål och vandrarens skatt,
Kompassen, på vida heden.

Så tungt var mitt sinne, när mattlöst golf
Jag trådde mot ur, evinnerligt tolf
Och sedan mot dystra salen.
Där stod kandelabern med vaxljusen tre,
Som tycktes en döendes leende le,
Halfbrunna, som när de sig först läto se;
Och halffull, som då, pokalen.

Ett jättsbord, gult och hemskt magnifikt,
På lådor och dystra prydnader rikt,
    Där stod invid dammigt fenster.
Och halfskrifna, gulnade pappersark där
Förlänade skifvan en halft litterär
Och halft alkemistiskt bisarr atmosfär:
    Mystik till höger och vänster.

En stirrande uggla, ett lo-skelett,
En afgudabild, utan spår af vett,
    En ärgig speci'riksdaler;
Signetring af koppar, en röd javelin,
En docka, en miniatyr-guilotin,
En bägare, fylld utaf möglande vin,
    En skata och tre schakalar.

På fotring af guld stod ett käril grönt
Och smyckadt med blödande stenar skönt;
    Med runor var lockat siradt.
Däri var en fingerfalang och en tand,
En knäskål, en nagel från människohand,
Ett underligt djur från främmande land
    Låg rundt kring samlungen viradt.

En döds-kalle log ifrån bordets midt,
Men leendet var af sataniskt snitt,
    Som kunnat ett lejon frysa.
Den hängde på tapp och den hängde just så,
Att uppåt och neråt han fritt kunde gå,
Och framåt och bakåt — ja, tanken därpå
    Förmår mig vid dagsljus rysa,

Jag söker att läsa de gula blad,
Men mäktar det ej; icke ens en rad,
Fast språket jag tyckes känna.
Så går jag till bokskåp, en grangul gigant,
Och hvarje dess bok är en gammal bekant:
Den där i marockö, den känner jag grannt,
Men fruktar, den skall mig bränna.

Den där uti grönbruna bandet har blå
Och gula och röda figurer uppå
Enhvar sina tusen grifter.
Men liknande prydnader aldrig jag såg
I verklighets värld; något främmande låg
Uti den — den minde om krater och våg,
Den minde om dödens skrifter.

Och fyrkanten där uti brandgult band,
Som hviskar om örlog och päst och brand,
Jag känner mig läsa böra.
Jag anar i henne en vetenskap stor,
Att underlig makt inom pärmarne bor,
Att framgång i lifvet af henne beror,
Men vågar ej henne röra.

Den där uti blått är en liten en,
Men sprider ett vänligt lysande sken
Från guld omkring trenne äggar.
Två gyllene spännen, ett märke af snö! —
Hon liknar en sommarögt, solhårig mö.
Den öppnar jag. — Stjärnor sitt strålskimmer strö,
Jag vaknar bak — egna väggar,

Drömlag.

Hid gränsen till drömmarnes rike
Står Evighets utpost på vakt
Och bjuder: "Allt mätande vike
Från Dvalins lycksalighets-trakt.
Du skiljer så agnar från hvete,
Du skiljer så nätter från dar,
Att längtans hyena får bete
Och modlöshet tyglarne tar.

Här många vi skuggor och dagar,
"I går" med "I morgon", "I dag";
Här blanda vi törnen med lagrar
Och leende frihet med lag.
Med molnet, som ljungelden vagnar,
Vi solskenens rikedom strör;
Vi skilja ej rosor från taggar,
Som värklighets människa gör.

Vin, ättika, honung och galla
Bestås ju vid skapelsens bord;
Men drömfolket blandar dem alla,
Och lifsleda aldrig blef spord.
Ni sluka er honung och vinen,
Men rata er bittrare lott,
Tills tröskeln med den medicinen
Profossen, Nödvändighet nått.

Lägg alsnmätt och betsmän där uppe
På gräns mellan världarne två!
Om denna förordning du sluppe,
Olyckliga blefvo vi då.
Ty funnes här lätta och tunga
Och hade vi liten och stor,
Den lifsfriska sång, som vi sjunga,
Försvunne från drömríkets chor.

Ni arma i "värklighets världen",
Ni mätte med skäppa och lod,
Men så, att de "små" uppå färden
För "stora" måst offra sitt blod.
Ni mätt tills ni hjärnorna grumlat,
Ni vägt intills dagen blef natt;
Om timmar och år ha ni mumlat,
Tills lyckan försvunnit, er skatt.

Släng dollars och cents till det Hades,
De stamma ifrån! Af vår frid,
Hvars grund ej på myntfötter lades,
Ej guld bygge äflan och strid, —
Här äro de, drömmarnes länder,
Dess floder och sjöar och fjäll;
Hit är det, din ande sig vänder,
När tröttad i värklighets tjäll.

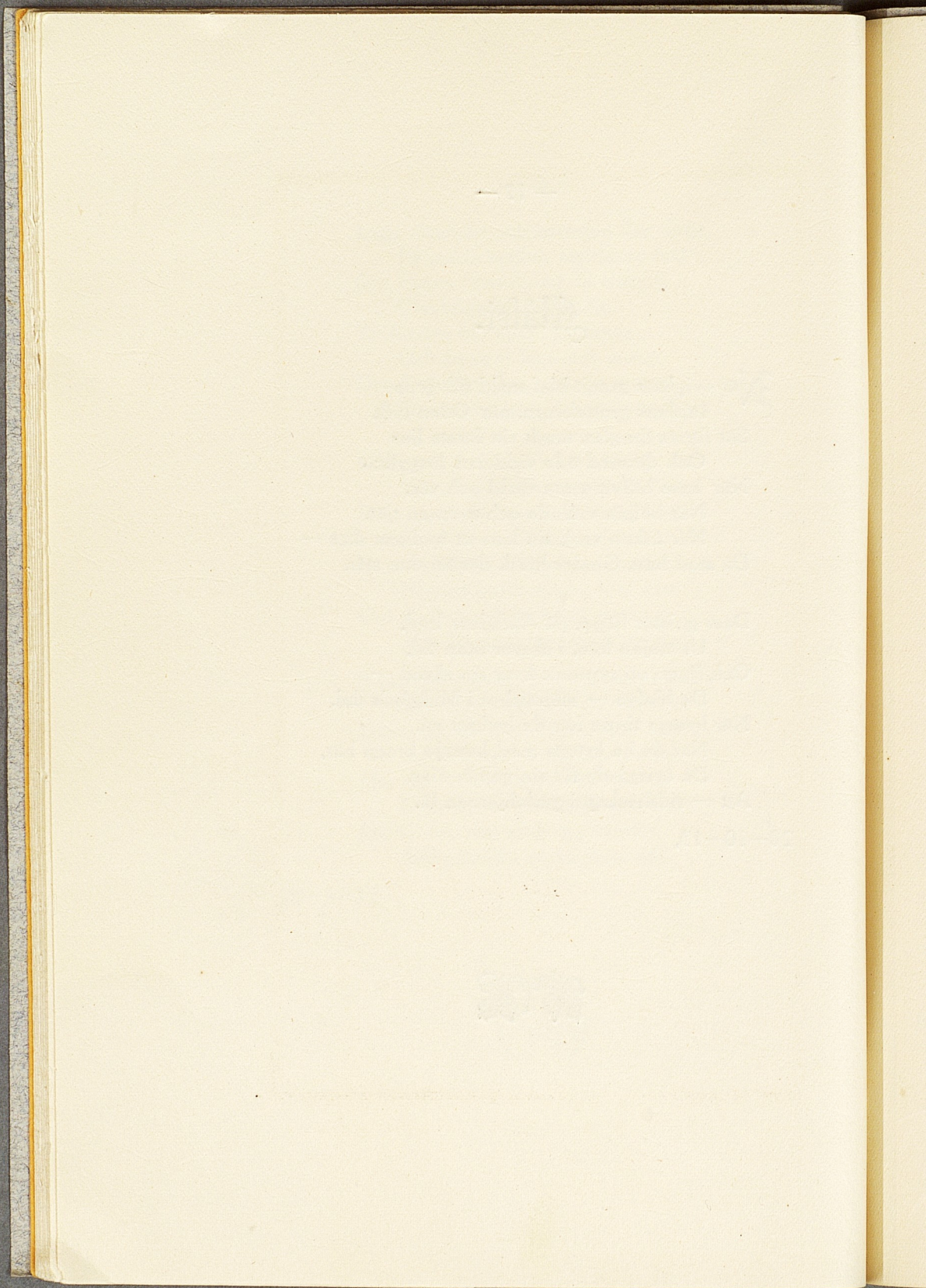
Målet.

När evighets granit blef mald till grus
I tidens grottekvarn, när Oden fyllt
Sitt första timglas, tändt sitt första ljus
Och därmed öde vidderna förgyllt;
När kaos blifvit asars värld och vår,
När böljan vrälade och stormen tjöt,
När åskan vrok sin lans ur molnets sköt —
Då stod han, Gimles härd, där än den står.

Dess gnistor flögo, på Allfaders bud,
Ur ässjan hän, i skaror utan tal,
Och fingo uti rymden hvar sin skrud —
De blefvo — människor i Midgårds dal.
När hvarje **tinne** här de lyckats nå,
När de ha krönts med **hvarje** krona här,
Då återgå de till sin gamla sfär.
Att — ridderskap i gudahjärnan få.

28—10—13,

G. N. MALM,
(Lindsborg, Kansas),

själf en mycket god skribent (han har bland annat skrivit den urroliga boken "CHARLI JOHNSON", som du naturligtvis längesedan läst, om du läst någonting alls, hvilket jag åtminstone hoppas), skrifver följande: "Skarstedts "Vagabond och redaktör" kan godt jemföras med det bästa de svenska pennorna ha att uppvisa, och den sista delen om Annas död, är så äkta klassisk tragedi, att hvarken Strindberg eller Shakespeare gjort något bättre". Malm har således samma tanke om "Vagabond och redaktör", som jag och du ha, ty det säger sig ju själf, att du läst denna Skarstedts bok. Har du icke gjort det, så låt åtminstone ingen få kännedom om denna din oförlåtliga slöhet, utan skrif ditt namn och adress på ett ark papper, slå in en dollar i arket, stoppa det hela i kuvert och skrif därå MR. ERNST SKARSTEDT, EAST SOUND, WASH. Smit sedan in brefvet i närmaste postlåda, när ingen ser det, som kan låta resten af vår svenska mänsklighet få reda på, att du ej redan länge sedan skaffat dig och läst Skarstedts "Vagabond och redaktör". Sådan uraktlåtenhet skadar ditt anseende, begriper du!

JOHN BERGSTROM

var förtiofem år gammal och hade \$45. undanlagda för mulna dar. Han hade således sparat lika många dollars, som kung Tid gifvit honom år. Han hade varit i Amerika under halfva sin tid, och det var här han fått samman de \$45, hvadan han ju sparat \$2. per år här, men ingenting alls hemma. En dag, nu länge sedan, öfvertalade jag honom så, att han köpte sig förtio acres skäligen godt land, hvarvid han betalade mig \$40. af sina \$45., som ett "first payment". Inom tre år hade John betalat sitt land och var i besittning af köpehandlingar. Efter ytterligare två år sålde han de förtio acres, han köpt från mig, för tredubbla köpesumman, men lade igen alla pängarne i land; denna gång i en hel kvartsektion, 160 acres. I dag äa han värd minst tjugo tusen dollars, och detta fastän han hvarken upparbetade eller ens besåg sin förting eller sin hundrasexting. Det är just tjugo år sedan han köpte de första förtio acres, och han har således genom land förtjänat \$1,000 per år, då han genom hårdt arbete förtjänade endast \$2. under lika lång tid. Och hvad John Bergström gjorde då, kan du göra i dag. Försök. Men nu!

FRED. OLSON

var grufarbetare, och en extra god sådan. Hon förtjänade rätt god dagspänning, men så en dag tröttnade han på sitt arbete i underjorden och kom upp till mig för att orera om land. Jag utvalde åttio acres fint sådant för honom, och han betalade \$80. i handpängar. Två dagar senare kom hans hustru in på landkontoret och bad att få låta köpet falla; "ty", sade hon", jag reser aldrig ut i vildmarkerna och blir bondkäring". Hon fick Olsons \$80., och landet såldes till en August Frikson. En månad efter den händelsen var Olson död: ett gruforas hade ändadt hans bana. Hans hustru och barn åtnjöto fattigunderstöd under närmaste tio åren, och hon, som ej ville bli "bondkäring", måste därtill "koka i skogen", d. v. s. bli kock i skogskampar, där hon förmodligen hade mindre glädje af lifvet, än hon kunnat ha på eget nybygge. Den, som slutligen köpte Olsons åtting, är i dag mera än välbärgad.

JAG KUNDE

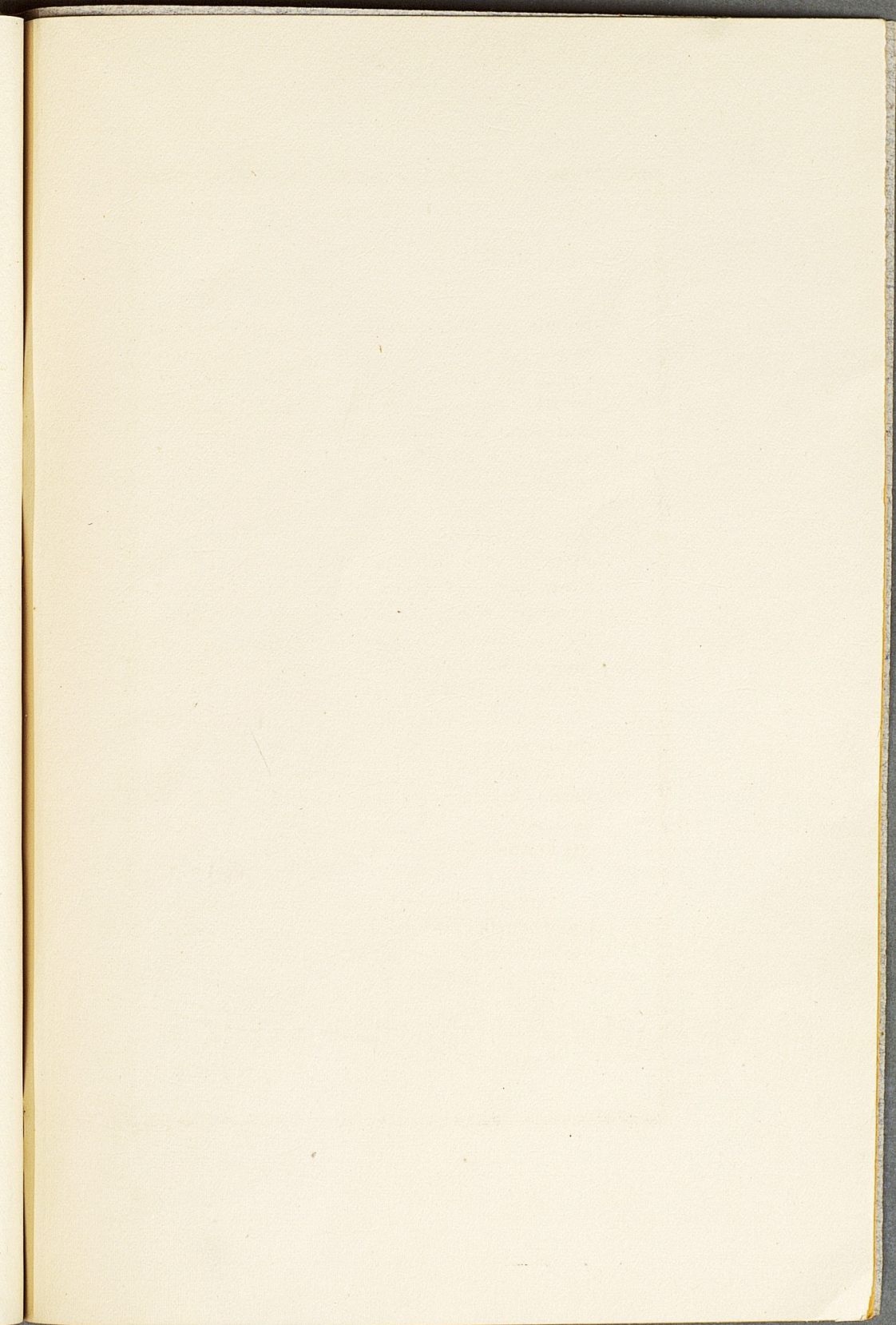
berätta hundratals dylika sannsagor, men dessa två må vara nog. Dock vill jag påminna om en sak, nämligen, att — en acre innehåller förtiosex tusen kvadratfot! Betänk det. Du kan för en tia eller så blifva egare af förtiosex tusen kvadratfot jord. Om du köper kläder eller annat för din tia, så blifver det köpta mindre och mindre värdefullt för hvarje dag och dessto mera det slites. Men — ju mera du sliter och bearbetar en landbit, ju större värde får denna. Och -- om du gör ett dagsvärk hos annan pärson, så betalas du för ditt arbete ENDAST den gången; du får dina två eller tre dollars då, men aldrig mera. Ett dagsvärk på din egen farm betalar dig däremot dagpänning hundratals gånger, som du inser, om du kan och vill tänka.

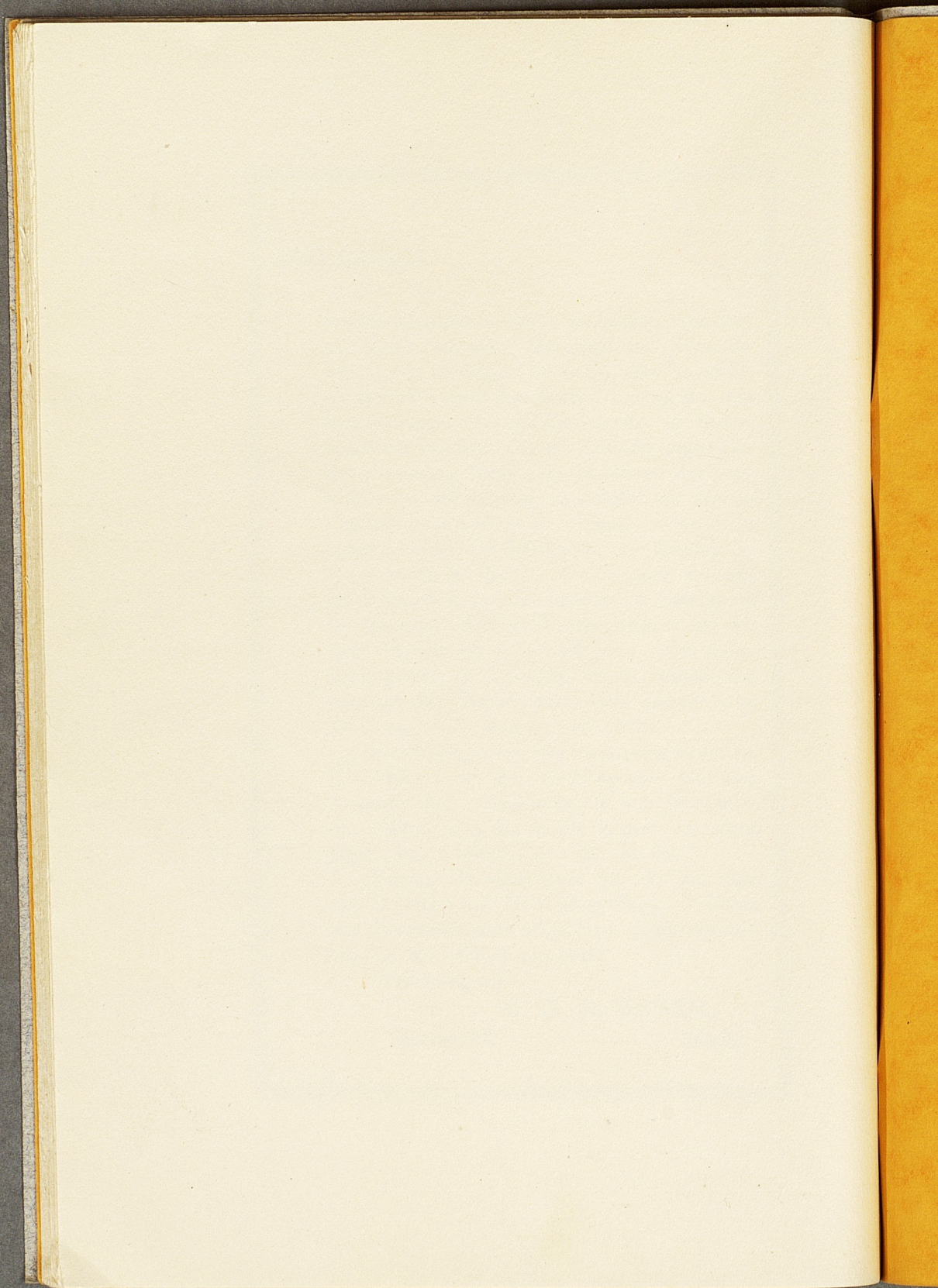
Bergströms stora dag kom tjugo år sedan. Olsons kom, och gick tio år sedan. Din dag är denna dag. Skall hans råd och förmaningar kunna väcka dig så, att du gör det rätta, köper dig en landbit, och gör det NU.

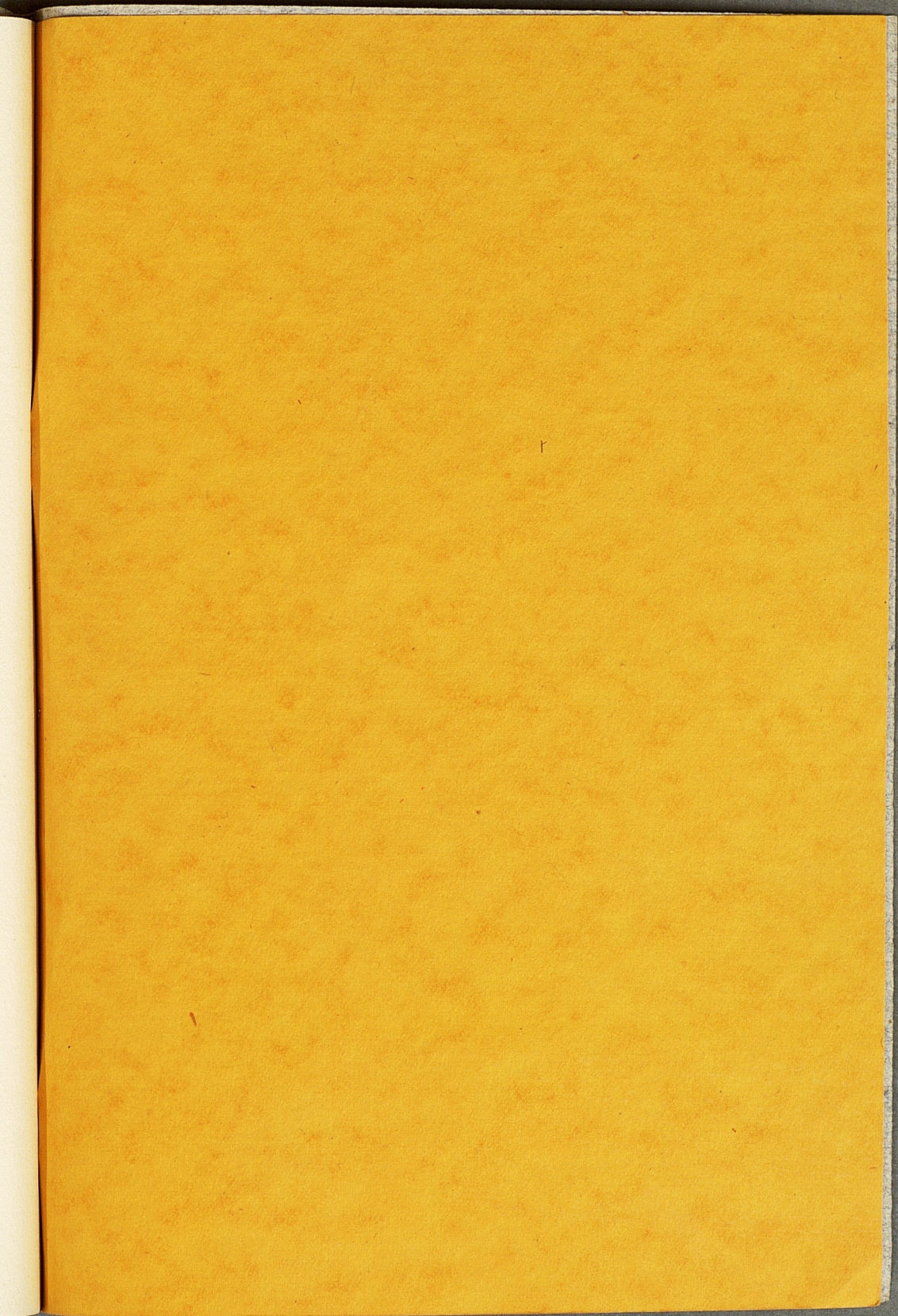
Jag har alla slags länd, och du kan hos mig få hvilka som helst köpevilkor. Priserna äro olikartade, men alltid låga. Och allt mitt land är väl beläget och godt.

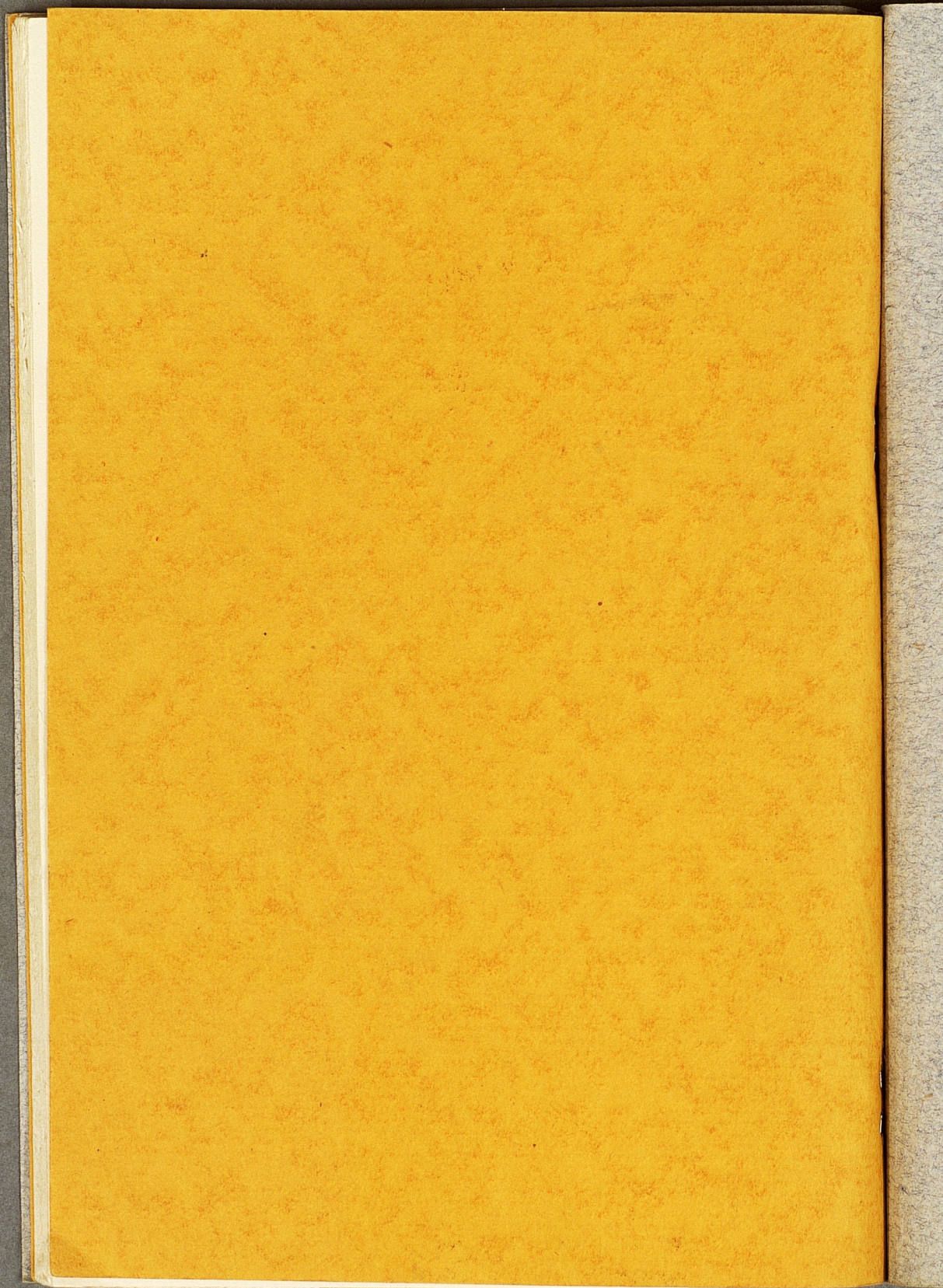
Skrif i dag till

J. G. R. BANER,
Ironwood, - - Mich.

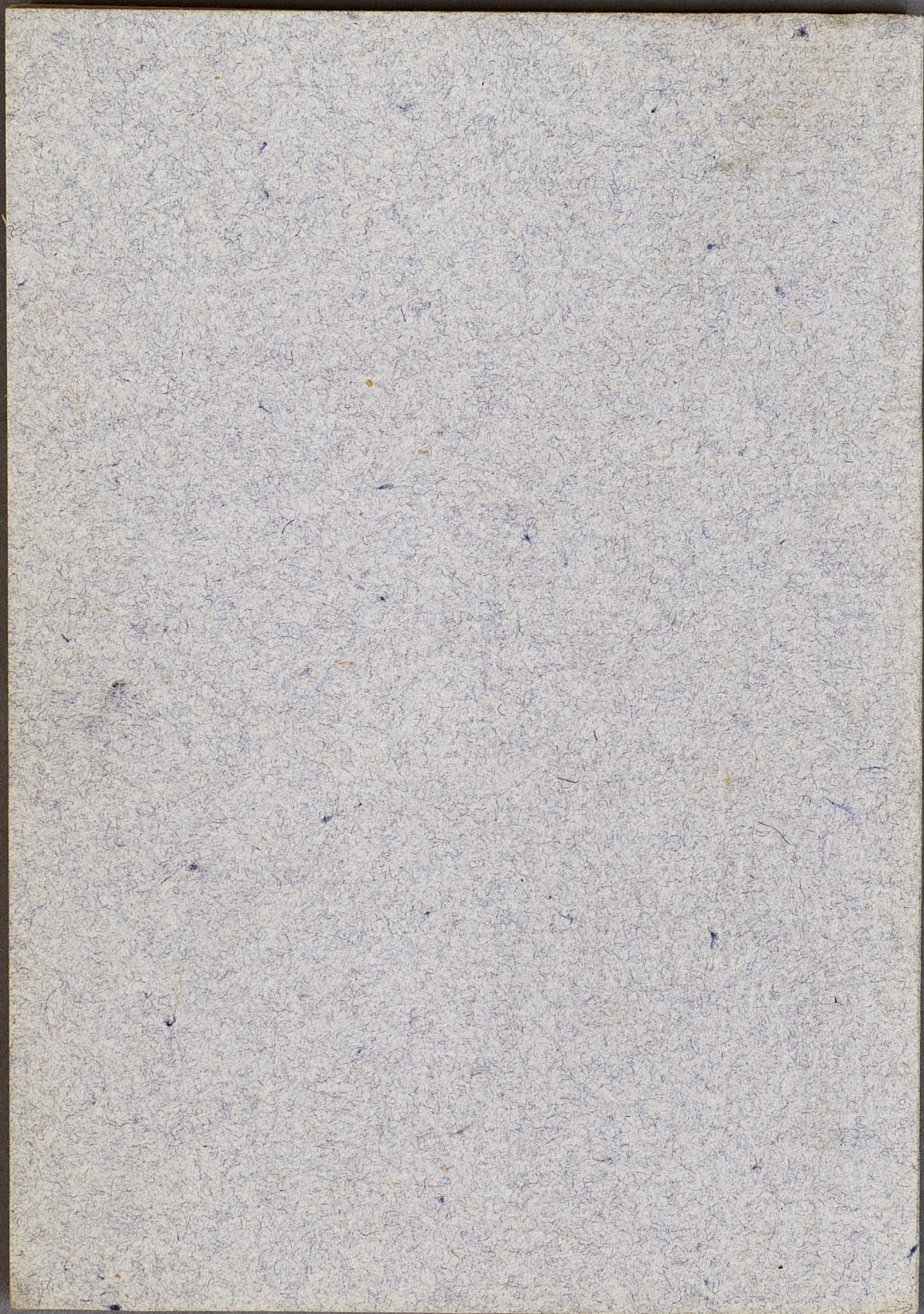

Kungl. biblioteket

0 0000 000080617

www.books2ebooks.eu